

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	D Бізнес, адміністрування та право
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий) рівень
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	D4 Публічне управління та адміністрування
КВАЛІФІКАЦІЯ	Доктор філософії

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою публічного управління та адміністрування Державного університету економіки і технологій

Протокол № 5 від «24» грудня 2025 р.

Завідувач кафедри

 Ганна ПУРІЙ

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Державного університету економіки і технологій

Протокол № 5 від «24» грудня 2025 р.

Голова Вченої ради

 Руслан ДУТЧАК

ПОГОДЖЕНО

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій

Протокол № 7 від «25» грудня 2025 р.

Голова науково-методичної ради

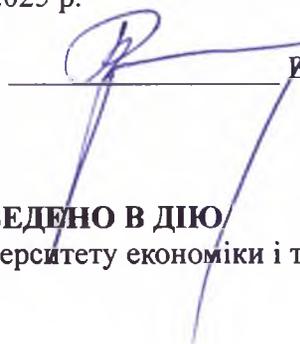
 Руслан ДУТЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету економіки і технологій

Протокол № 7 від «25» грудня 2025 р.

Голова Вченої ради

 Валентин ОРЛОВ

НАДАНО ЧИННОСТІ ТА ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора Державного університету економіки і технологій

від «25» грудня 2025 р. № 268

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги підготовки здобувачів вищої освіти у галузі знань D Бізнес, адміністрування та право зі спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування.

Освітньо-наукова програма заснована на компетентнісному підході підготовки доктора філософії (PhD) у галузі знань D Бізнес, адміністрування та право за спеціальністю D4 Публічне управління та адміністрування.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до: Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII зі змінами та доповненнями; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 зі змінами та доповненнями; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами та доповненнями; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 зі змінами та доповненнями; Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 р. № 44 зі змінами та доповненнями; Національного класифікатора України. Класифікатора професій ДК 003:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту України 28.07.2010 р. № 327.

Освітньо-наукова програма визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеню доктора філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Освітньо-наукова програма відповідає Стандарту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня «доктор філософії» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування, затвердженого наказом Ректора ДУЕТ від «21» листопада 2025 року № 250.

Освітньо-наукова програма розроблена проєктною групою у складі:

ГАРАНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Поступна Олена Вікторівна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного університету економіки і технологій

ЧЛЕНИ ПРОЄКТНОЇ ГРУПИ:

Коваль Ганна Володимирівна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного університету економіки і технологій;

Орлов Валентин Валентинович – кандидат наук з державного управління, доцент, перший проректор Державного університету економіки і технологій

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Колісниченко Наталя Миколаївна – завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук Інституту публічної служби та управління Національного університету «Одеська політехніка», доктор наук з державного управління, професор.

2. Лозинська Тамара Миколаївна – професор кафедри економіки та публічного управління Навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій Полтавського державного аграрного університету, доктор наук з державного управління, професор.

3. Ольшанська Олена Сергіївна – заступник голови Дніпропетровської обласної ради по виконавчому апарату, депутат обласної ради, доктор філософії публічного управління та адміністрування.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін у освітньо-наукову програму регулюється Положенням про освітні програми Державного університету економіки і технологій (нова редакція), введеного в дію наказом ректора Університету від 30.01.2025 р. № 21.

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (науковому) рівні спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Державного університету економіки і технологій.

1. Профіль освітньо-наукової програми

Розділ 1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний університет економіки і технологій Навчально-науковий юридичний інститут Кафедра публічного управління та адміністрування
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії з публічного управління та адміністрування
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Публічне управління та адміністрування
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії, одиничний; перший науковий ступінь, що здобувається на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти; 4 академічні роки; освітня складова – 60 кредитів ЄКТС.
Наявність акредитації	-
Цикл / рівень	НРК України – 8 рівень; FQ-EHEA – третій цикл; EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Термін дії освітньо-наукової програми	До завершення повного циклу навчання
Мови викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	https://www.duet.edu.ua/ua/area/science/pidgotovka-doktora-filosofiji
Розділ 2. Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка висококваліфікованих та етично відповідальних науково-освічених лідерів у сфері публічного управління та адміністрування, здатних до генерації оригінального наукового знання шляхом проведення самостійних, міждисциплінарних досліджень та розробки інноваційних, доказових рішень і політик для стратегічного розвитку публічного сектору України в умовах глобальних трансформацій та європейської інтеграції.	
Розділ 3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (об'єкт діяльності, теоретичний зміст)	Галузь знань – D Бізнес, адміністрування та право. Спеціальність (освітня) – D4 Публічне управління та адміністрування. Об'єкт діяльності (дослідження): теорія та методологія наукових досліджень, система публічного управління та адміністрування на всіх рівнях (від глобального до місцевого), що охоплює сукупність управлінських відносин, процесів, інститутів і механізмів, які забезпечують формування, реалізацію та оцінювання державної, регіональної та місцевої політики в умовах трансформаційних змін, євроінтеграції та суспільних викликів. Цілі навчання: підготовка фахівців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові та практичні проблеми публічного управління та адміністрування;

– *теоретико-методологічна* – глибоке та системне опанування сучасних, міждисциплінарних теорій, концепцій і парадигм публічного управління та адміністрування, а також оволодіння комплексною методологією наукових досліджень, необхідною для аналізу та формулювання нових наукових проблем у сфері публічної політики та врядування;

– *дослідницька* – здійснення самостійного, оригінального наукового дослідження, спрямованого на генерацію нового знання та отримання науково обґрунтованих, практично значущих результатів у сфері публічного управління;

– *управлінська та інноваційна* – набуття компетентностей для розробки, обґрунтування та впровадження інноваційних, науково-доказових управлінських рішень, стратегій і реформ, спрямованих на підвищення ефективності, прозорості та якості публічного сектору, а також підготовка до експертної, консультаційної та викладацької діяльності в міжнародному середовищі з урахуванням глобальних трендів публічного управління.

Теоретичний зміст предметної області: концептуальні, філософсько-методологічні та міждисциплінарні засади дослідження та наукового обґрунтування розв’язання актуальних, комплексних наукових і практичних проблем у сфері публічного управління та адміністрування.

Методи, методики та технології: сукупність методів, методик та технологій, які є ключовими для проведення комплексного наукового дослідження, аналітичної діяльності та прийняття управлінських рішень, зокрема методи, методики та технології:

– *наукового пізнання:* філософські та загальнонаукові методи (діалектичний метод, системний аналіз, комплексний та міждисциплінарний підхід, методи індукції та дедукції, аналізу та синтезу, порівняння та абстрагування тощо), спеціальні методики та технології (кількісні (квантитативні), якісні (квалітативні) та змішані методи);

– *управління та адміністрування:* методики вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень (методи аналізу політики, прогнозування та планування), методи моніторингу, аналітичної обробки інформації та інтерпретації (моніторинг та оцінювання програм і політик, SWOT, PESTEL-аналіз та ін.), технології публічного врядування;

– *інформаційно-технологічні технології:* технології електронного урядування, інформаційно-аналітичні інструменти, технології управління проектами та програмами.

Інструментарій та обладнання: комплексна дослідницька та освітня інфраструктура, що включає:

– *навчально-методичне та бібліотечне забезпечення:* повний комплект навчально-методичних матеріалів дисциплін обов’язкової та вибіркової компонент, розширені бібліотечні ресурси, доступ до електронних баз даних, академічних репозиторіїв, наукових періодичних видань та міжнародних наукометричних платформ;

– *цифрові та технологічні ресурси:* спеціалізоване програмне забезпечення для кількісних, якісних і змішаних методів дослідження (статистичні пакети, програми для моделювання), хмарні технології та платформи для спільної роботи (co-working), а також засоби для

	<p>роботи з великими даними (Big Data) та аналізу публічної політики; – <i>фізичну та інституційну інфраструктуру</i>: сучасні навчальні аудиторії, спеціалізовані навчально-тренувальні центри для симуляції управлінських процесів, лабораторії інноваційних освітніх технологій, а також можливість залучення до ресурсів та досліджень науково-дослідних інститутів та наукових парків.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Програма орієнтована на поглиблену теоретичну, методологічну та дослідницьку підготовку фахівців, здатних до самостійної наукової роботи, генерації нових знань і аналітичного аналізу у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p><i>Науково-дослідницька орієнтація.</i> Підготовка до висококваліфікованої науково-дослідної діяльності, що передбачає проведення оригінальних дисертаційних досліджень із високою науковою новизною та теоретичною цінністю, здатних до публікації в міжнародних наукометричних виданнях.</p> <p><i>Професійна орієнтація.</i> Формування фахівців, здатних до експертної, аналітичної та консультативної діяльності на керівних посадах у публічному секторі, а також до викладацької роботи у вищій освіті.</p> <p><i>Міждисциплінарна орієнтація.</i> Інтеграція знань з публічного управління, права, економіки, соціології та політології, що забезпечує комплексний підхід до розв’язання складних проблем державного управління та політики.</p> <p><i>Інноваційно-прикладна орієнтація.</i> Фокус на розробці доказових управлінських рішень, інноваційних стратегій та реформ, спрямованих на підвищення ефективності та прозорості публічного сектору України в контексті євроінтеграційних стандартів.</p> <p>Програма забезпечує баланс між фундаментальною науковою підготовкою (глибина знань) та практичною управлінською експертизою (здатність до змін і лідерства).</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Головний фокус програми полягає у забезпеченні балансу між фундаментальною наукою та інноваційним застосуванням у публічному секторі.</p> <p><i>Науковий фокус:</i> проведення оригінальних, міждисциплінарних наукових досліджень, які створюють нове знання у сфері публічного управління; поглиблене опанування сучасних методологій та аналітичного аналізу для науково обґрунтованого розв’язання комплексних проблем управління.</p> <p><i>Практичний фокус:</i> підготовка фахівців, здатних конвертувати результати досліджень у доказові, інноваційні управлінські рішення, реформи та політики; зосередження на стратегічному розвитку публічного сектору України в контексті євроінтеграції, підвищенні прозорості, ефективності та якості публічних послуг.</p> <p>Програма фокусується на підготовці наукових лідерів, які володіють найвищими дослідницькими компетентностями та можуть рухати вперед державне управління через науково обґрунтовані інновації.</p> <p><i>Ключові слова:</i> публічне управління та адміністрування, публічна політика, державне управління, місцеве самоврядування, публічний сектор, публічне врядування, публічна служба, суспільні виклики, сталий розвиток, реформи, світова інтеграція, трансформаційні процеси, національна безпека.</p>
<p>Особливості освітньо-наукової</p>	<p>Особливість програми полягає у комплексній підготовці наукових лідерів, здатних до генерації оригінального, міждисциплінарного</p>

<p>програми</p>	<p>знання шляхом глибокого дослідження та розробки інноваційних, доказових управлінських рішень для стратегічного реформування публічного сектору України відповідно до міжнародних та етичних стандартів.</p> <p><i>Дослідницька домінанта.</i> Основна особливість полягає в орієнтації на самостійне проведення оригінального наукового дослідження для генерації нового знання та глибокому опануванні передових наукових методологій, необхідних для успішного захисту дисертації.</p> <p><i>Міждисциплінарність та комплексність.</i> Програма характеризується міждисциплінарною інтеграцією знань з публічного управління, права, економіки та соціології, що забезпечує комплексний, системний підхід до аналізу управлінських відносин та функціонування публічної влади на різних рівнях.</p> <p><i>Інноваційно-практична спрямованість.</i> Особливість полягає у фокусі на формуванні навичок доказового управління та здатності розробляти, науково обґрунтовувати та впроваджувати інноваційні управлінські рішення і реформи, адаптовані до викликів європейської інтеграції та суспільних потреб.</p> <p><i>Міжнародна та етична складова.</i> Програма підкреслює міжнародну академічну мобільність та вивчення глобальних управлінських трендів, приділяючи одночасно особливу увагу формуванню етичних цінностей науковця та суворому дотриманню академічної доброчесності.</p>
<p>Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Наукова та викладацька діяльність у сфері управління. Наукова, адміністративна та управлінська діяльність у закладах науки, освіти, в органах влади усіх рівнів.</p> <p>Перелік посад визначається за Класифікатором професій ДК 003:2010 за кодами:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1110 – законодавці; 1120 – вищі посадові особи державних органів влади; 1141 – вищі посадові особи політичних організацій; 1142 – вищі посадові особи організацій наймачів і професійних спілок; 1143 – вищі посадові особи академій наук і громадських організацій в соціально-культурній сфері; 1210 – керівники підприємств, установ та організацій; 1229 – керівники інших основних підрозділів; 1231 – керівники фінансових, бухгалтерських, економічних, юридичних та адміністративних підрозділів та інші керівники; 1237 – керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники; 1238 – керівники проектів та програм; 1239 – керівники інших функціональних підрозділів; 131 – керівники малих підприємств без апарату управління; 1474 – менеджери (управителі) у сфері досліджень та розробок; 1475 – менеджери (управителі) з права, бухгалтерського обліку, досліджень ринку, вивчення суспільної думки, консультацій з питань комерційної діяльності та управління; 148 – менеджери (управителі) в освіті, охороні здоров'я та соціальній сфері; 2310 – викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2359 – інші професіонали в галузі навчання; 2419 – професіонали у сфері державної служби, маркетингу,

	<p>ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності;</p> <p>2433 – професіонали в галузі інформації та інформаційного аналізу;</p> <p>2443 – професіонали в галузі філософії, історії та політології;</p> <p>2447 – професіонали у сфері управління проектами та програмами, іншими кодами, а також замовниками випускників.</p>
Подальше навчання	<p>Навчання в докторантурі.</p> <p>Набуття додаткових наукових та освітніх компетентностей в системі освіти дорослих, дослідницьких грантах і стипендіях.</p>
Розділ 5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання (методи, методики, технології, інструменти та обладнання)	<p>Процес викладання та навчання має дослідницько-орієнтований та інноваційний характер, що відповідає меті підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації.</p> <p>Навчання базується на системі активних та інтерактивних методів, ключовим з яких є семінари-дискусії, що передбачають глибокий аналітичний аналіз літератури та колегіальне рецензування наукових матеріалів, що формує у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти навички наукової комунікації та аргументації. Для розвитку здатності застосовувати теоретичні знання на практиці широко використовуються проблемно-орієнтоване навчання, методи кейс-стаді та симуляційне моделювання управлінських рішень. Міждисциплінарна співпраця реалізується через проведення фасилітованих дискусій, круглих столів та воркшопів із залученням вітчизняних і міжнародних експертів-практиків.</p> <p>Освітня діяльність інтенсивно підтримується сучасними технологіями. Застосовується змішане навчання, яке поєднує очне спілкування з використанням онлайн-платформ та мас-курсів для поглиблення спеціалізації.</p> <p>Для забезпечення якісної дослідницької роботи здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають доступ до розширеної інфраструктури інструментів та обладнання, що включає повний комплекс навчально-методичного забезпечення, доступ до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science), електронних репозиторіїв та наукових періодичних видань. Важливим є використання спеціалізованого програмного забезпечення для обробки та аналізу даних, зокрема статистичних пакетів та інструментів якісного аналізу, а також систем для бібліографічного менеджменту. Фізична інфраструктура представлена сучасними аудиторіями, коворкінг-просторами та можливістю залучення до лабораторій інноваційних освітніх технологій та науково-дослідних центрів.</p>
Оцінювання	<p>Система оцінювання є комплексною, багаторівневою та дослідницько-орієнтованою, що відображає необхідність підтвердження як освітніх результатів, так і здатності до самостійної наукової діяльності.</p> <p><i>Оцінювання освітньої компоненти.</i> Оцінювання засвоєння обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів базується на принципах накопичувальної системи (модульно-рейтингової) та включає такі форми контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>поточний контроль</i> – регулярна оцінка активності здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на семінарських заняттях, їхньої участі в дискусіях, якості виконання індивідуальних завдань, підготовки рефератів та есе на основі

	<p>аналітичного аналізу наукових джерел;</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>підсумковий контроль</i> – проводиться у формі заліків та іспитів, які можуть включати усні відповіді, письмове тестування, а також захист освітньо-наукових проєктів чи аналітичних звітів, що імітують дослідницьку діяльність; – <i>кваліфікаційні іспити</i> – проводяться з основних спеціалізованих освітніх компонентів або іноземної мови для підтвердження готовності до міжнародної наукової комунікації. <p><i>Оцінювання наукової компоненти.</i> Наукова компонента є ключовою і спрямована на оцінку прогресу здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у проведенні оригінального дисертаційного дослідження. Вона включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>індивідуальний звіт</i> – щорічна оцінка за виконання здобувачем вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти індивідуального плану наукової роботи. Оцінка виставляється на засіданні профільної кафедри або Вченої ради. Оцінюється прогрес у дослідженні, публікаційна активність, участь у конференціях та виконання етапів дослідження; – <i>апробацію результатів</i> – оцінювання якості наукових доповідей на наукових семінарах, конференціях (національних та міжнародних) та колегіальних обговореннях на кафедрі або в наукових відділах; – <i>проміжна атестація</i> – оцінка готовності дисертації до попереднього захисту, підтвердження наукової новизни, теоретичної та практичної значущості отриманих результатів. <p><i>Фінальним і найбільш вагомим етапом оцінювання є захист дисертації</i> – публічний захист оригінального дисертаційного дослідження на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді – це комплексна оцінка наукової самостійності, глибини знань, методологічної компетентності та внеску здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у розвиток публічного управління та адміністрування.</p> <p>Система оцінювання передбачає критерії академічної доброчесності на всіх етапах, що забезпечує об'єктивність та відповідність результатів міжнародним стандартам якості PhD-підготовки.</p>
Розділ 6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування, що виникають у системі інституцій публічної сфери на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, що передбачає переосмислення наявних та самостійне створення нових цілісних знань і/або розробку доказової практики публічного управління та адміністрування.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики, академічної доброчесності та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.</p> <p>ЗК03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проєкти та автономно працювати під час їх реалізації.</p> <p>ЗК04. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору,</p>

	<p>зокрема за допомогою інформаційних технологій.</p> <p>ЗК05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.</p> <p>ЗК06. Здатність до міждисциплінарної інтеграції та системного мислення.</p> <p>ЗК07. Здатність до самоорганізації, навчання та лідерства.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p><i>Компетентності, визначені внутрішнім стандартом</i></p> <p>СК01. Здатність до критичного осмислення та розвитку сучасних теорій, парадигм і моделей публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК02. Здатність до розробки та застосування комплексної методології для проведення фундаментальних і прикладних досліджень з науковою новизною.</p> <p>СК03. Здатність до самостійного аналізу інституційного середовища та наукового супроводу реформ публічного сектору.</p> <p>СК04. Здатність до розробки ефективних комунікаційних стратегій для взаємодії з громадянським суспільством, медіа та міжнародними організаціями.</p> <p>СК05. Здатність до проведення порівняльного (компаративного) аналізу моделей публічного адміністрування зарубіжних країн.</p> <p>СК06. Здатність до наукового обґрунтування стратегій управління публічними фінансами, оцінки фінансової стійкості на різних рівнях публічної влади.</p> <p>СК07. Здатність до комплексної оцінки ефективності державних та регіональних політик, ґрунтуючись на принципах доказового прийняття рішень.</p> <p><i>Компетентності, визначені робочою групою</i></p> <p>СК08. Здатність до формулювання етичних стандартів та розробки механізмів забезпечення доброчесності у публічній службі.</p> <p>СК09. Здатність до наукового обґрунтування та прогнозування соціально-економічних і політичних трансформацій у публічній сфері.</p> <p>СК10. Здатність до дослідження та розробки інноваційних механізмів управління сталим розвитком територій.</p> <p>СК11. Здатність до дослідження та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та електронного врядування для підвищення прозорості.</p> <p>СК12. Здатність до оцінки ефективності міжнародних програм та проєктів, спрямованих на розвиток публічного сектору України.</p> <p>СК13. Здатність до розробки методик управління ризиками та безпековими викликами в умовах структурних змін.</p> <p>СК14. Здатність до дослідження та впровадження інноваційних моделей лідерства і формування кадрового потенціалу публічної служби.</p>
Розділ 7. Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (ПР)	<p><i>Програмні результати, визначені внутрішнім стандартом</i></p> <p>ПР01. Уміти критично аналізувати та розвивати наукові парадигми публічного управління.</p> <p>ПР02. Уміти розробляти оригінальну концепцію дослідження та застосовувати комплексний методологічний апарат для отримання науково-обґрунтованих результатів.</p> <p>ПР03. Знати послідовність та процедури наукового супроводу інституційних реформ.</p> <p>ПР04. Володіти методами публічної дипломатії та кризових комунікацій.</p>

	<p>ПР05. Уміти формулювати та презентувати наукові ідеї фаховою іноземною мовою.</p> <p>ПР06. Уміти проводити компаративний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду.</p> <p>ПР07. Знати макроекономічні моделі функціонування публічного сектора.</p> <p>ПР8. Знати та уміти застосовувати сучасні теорії мотивації та розвитку людського капіталу.</p> <p>ПР9. Володіти навичками синтезу даних для доказового обґрунтування управлінських рішень.</p> <p><i>Програмні результати, визначені робочою групою</i></p> <p>ПР10. Знати еволюцію управлінської думки.</p> <p>ПР11. Володіти навичками етичного самоконтролю.</p> <p>ПР12. Уміти розробляти та впроваджувати антикорупційні та етичні механізми в публічній сфері.</p> <p>ПР13. Знати ключові моделі суспільних трансформацій.</p> <p>ПР14. Уміти здійснювати наукове прогнозування розвитку публічної сфери на основі емпіричних даних.</p> <p>ПР15. Уміти ініціювати та управляти проектами сталого розвитку.</p> <p>ПР16. Володіти методами розробки інноваційних управлінських рішень на місцевому рівні.</p> <p>ПР17. Уміти автономно аналізувати інституційну архітектуру органів влади.</p> <p>ПР18. Володіти навичками використання передових ІТ-технологій для презентації та публікації результатів.</p> <p>ПР19. Знати моделі впровадження цифрової трансформації.</p> <p>ПР20. Знати ключові європейські моделі публічного управління.</p> <p>ПР21. Уміти оцінювати результативність міжнародної технічної допомоги та інвестиційних програм.</p> <p>ПР22. Володіти методами аналізу міжнародних партнерств.</p> <p>ПР23. Уміти системно оцінювати фінансову стійкість органів публічної влади.</p> <p>ПР24. Володіти системним мисленням для ідентифікації та мінімізації управлінських і безпекових ризиків.</p> <p>ПР25. Уміти розробляти антикризові стратегії.</p> <p>ПР26. Володіти навичками організаційного лідерства та ефективної самоорганізації.</p> <p>ПР27. Уміти використовувати кількісні та якісні методи для комплексної оцінки ефективності політик.</p>
Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які забезпечують виконання освітньо-наукової програми, за кваліфікацією відповідають профілю і напряму освітніх компонентів, що викладаються, мають необхідний стаж науково-педагогічної діяльності та досвід практичної роботи. В процесі організації освітнього процесу залучаються фахівці-практики з публічного управління та адміністрування. Також для забезпечення міжнародної складової програми залучаються науково-педагогічні працівники та експерти зарубіжних країн, проводяться спільні науково-комунікативні заходи.
Матеріально-технічне забезпечення	Для реалізації освітньої діяльності за освітньо-науковою програмою та здійснення наукових досліджень може бути залучене за необхідності (відповідно до потреб здобувачів вищої освіти третього (освітньо-

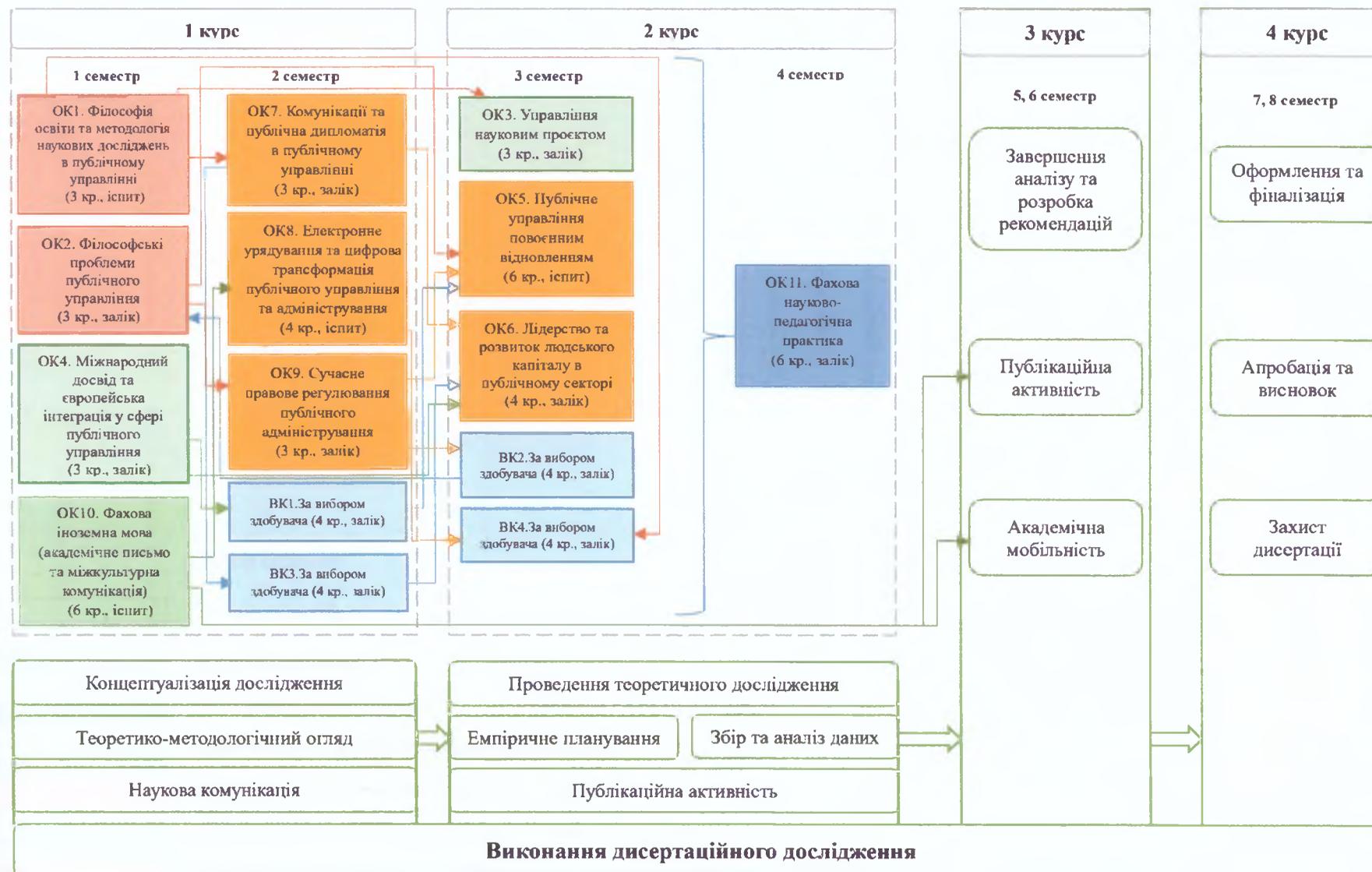
	<p>наукового) рівня вищої освіти та потреб реалізації освітніх компонентів) будь-яке обладнання, програмне забезпечення лабораторій та кабінетів, аудиторний фонд університету, який є в наявності. В університеті наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, спортивні зали та відкриті спортивні майданчики), кількість місць в гуртожитках відповідає ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Навчально-методичні матеріали освітніх компонентів, репозиторій університету (https://dspace.duet.edu.ua/home), модульне об'єктно орієнтоване динамічне навчальне середовище (https://moodle.duet.edu.ua/), безоплатний з локальної мережі університету, повнофункціональний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science; для публікації та апробації результатів наукових досліджень аспірантів – Міжнародний науковий конгрес «SOCIELTY OF AMBIENT INTELLIGENCE» (https://www.isc-sai.org/), організатором якого є університет.</p> <p>Обсяг, склад та якість інформаційного та навчально-методичного забезпечення повністю відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187).</p> <p>Освітні, навчально-методичні та бібліотечно-інформаційні ресурси університету забезпечують освітній процес і гарантують можливість якісного освоєння здобувачем вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої програми.</p>
Розділ 9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Забезпечується відповідно до укладених меморандумів, угод, договорів про співробітництво між ДУЕТ та закладами вищої освіти та науковими установами України.</p> <p>Національна кредитна мобільність може здійснюватися згідно вимог чинного законодавства у межах відповідних укладених договорів та меморандумів про співпрацю, а також відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Державному університеті економіки і технологій, затвердженого Наказом ректора від 25.02.2021 № 29 (в редакції від 28.07.2022 №109).</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>У межах меморандумів, угод, договорів про співробітництво між ДУЕТ та закладами вищої освіти інших держав можливий партнерський обмін та навчання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.</p> <p>Договори між ДУЕТ та закладами вищої освіти інших держав розміщені на сайті. Проводяться заходи за міжнародною участю (https://www.duet.edu.ua/ua/area/international/international-activities).</p> <p>Право здобувача освітньо-наукової програми на академічну мобільність підтверджується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Державному університеті економіки і технологій затвердженого Наказом ректора від 25.02.2021 № 29 (в редакції від 28.07.2022 №109).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено

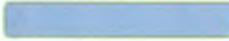
2. Перелік освітньої складової освітньо-наукової програми

Код о/к	Назва циклів і компонентів освітньо-наукової програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
I. Обов'язкові компоненти			
1. Цикл освітніх компонентів з оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями			
ОК1	Філософія освіти та методологія наукових досліджень в публічному управлінні	3	Іспит
ОК2	Філософські проблеми публічного управління	3	Залік
2. Цикл освітніх компонентів із набуття універсальних навичок дослідника та викладача			
ОК3	Управління науковим проєктом	3	Залік
ОК4	Міжнародний досвід та європейська інтеграція у сфері публічного управління	3	Залік
3. Цикл освітніх компонентів із оволодіння глибокими знаннями зі спеціальності			
ОК5	Публічне управління повосенним відновленням	6	Іспит
ОК6	Лідерство та розвиток людського капіталу в публічному секторі	4	Залік
ОК7	Комунікації та публічна дипломатія в публічному управлінні	3	Залік
ОК8	Електронне урядування та цифрова трансформація публічного управління та адміністрування	4	Іспит
ОК9	Сучасне правове регулювання публічного адміністрування	3	Залік
4. Цикл освітніх компонентів зі здобуття мовних компетентностей			
ОК10	Фахова іноземна мова (академічне письмо та міжкультурна комунікація)	6	Іспит
5. Цикл практичної підготовки			
ОК11	Фахова науково-педагогічна практика	6	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		44 кредити ЄКТС	
II. Вибіркові компоненти*			
Вибір освітніх компонентів			
Здобувач обирає по одному освітньому компоненту з Бази вибірових компонентів, затверджених Вченою радою Університету у 2 і 3 семестрах			
ВК1	За вибором здобувача	4	Залік
ВК2	За вибором здобувача	4	Залік
ВК3	За вибором здобувача	4	Залік
ВК4	За вибором здобувача	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		16 кредитів ЄКТС	
Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми: 60 кредитів ЄКТС			

*Реалізація права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів та створення індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Законом України «Про вищу освіту» та внутрішніми нормативними актами Державного університету економіки і технологій

3. Структурно-логічна схема освітньої складової освітньо-наукової програми

- Цикл дисциплін з оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями
- Цикл дисциплін із набуття універсальних навичок дослідника та викладача
- Цикл дисциплін із оволодіння глибокими знаннями зі спеціальності
- Цикл дисциплін зі здобуття мовних компетентностей
- Цикл практичної підготовки
- Вибіркові компоненти
- Наукова складова
- Освітня складова

4. Наукова складова освітньо-наукової програми

Рік підготовки	Зміст наукової роботи здобувача вищої освіти (аспіранта)	Форма контролю
Перший рік	<p><i>Концептуалізація дослідження.</i> Вибір, обґрунтування та уточнення теми дисертації у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p><i>Теоретико-методологічний огляд.</i> Здійснення огляду та критичного аналізу сучасних теорій публічного управління та методологічних підходів за обраним напрямом.</p> <p><i>Наукова комунікація.</i> Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у фаховому виданні України. Участь у 1-2 науково-практичних конференціях/семінарах з публікацією тез доповідей.</p>	<p>Затвердження індивідуального плану роботи здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та теми на засіданні Вченої ради навчально-наукового інституту.</p> <p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти двічі на рік (семестровий контроль).</p>
Другий рік	<p><i>Проведення теоретичного дослідження.</i> Розробка авторської концепції, моделі або системи у сфері публічного управління, яка є основою для дисертації (наприклад, модель адміністративної реформи, механізм прийняття публічних рішень).</p> <p><i>Емпіричне планування.</i> Розробка програми та інструментарію емпіричного дослідження (анкети, гайди інтерв'ю, економетричні моделі тощо).</p> <p><i>Збір та аналіз даних.</i> Початок збору даних (інтерв'ю з практиками, аналіз документів, статистична обробка даних) та формування чорнового варіанту перших двох розділів дисертації (теоретичного та аналітичного).</p> <p><i>Публікаційна активність.</i> Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях.</p>	<p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти двічі на рік (семестровий контроль).</p>
Третій рік	<p><i>Завершення аналізу та розробка рекомендацій.</i> Аналіз та узагальнення отриманих емпіричних результатів. Обґрунтування наукової новизни та теоретичного/практичного значення науково-практичних рекомендацій для органів публічної влади/місцевого самоврядування.</p> <p><i>Публікаційна активність.</i> Підготовка та публікація не менше 1-ї статті у наукових фахових виданнях.</p> <p><i>Академічна мобільність.</i> Рекомендовано проходження академічного стажування/наукового відрядження у закордонних чи вітчизняних ЗВО/науковій установі в межах програм академічної мобільності ДУЕТ.</p>	<p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти двічі на рік (семестровий контроль).</p> <p>Підтвердження проходження стажування (сертифікат/довідка)</p>

<p>Четвертий рік</p>	<p><i>Оформлення та фіналізація.</i> Завершення третього розділу дисертації (прикладні рекомендації) та фінальне оформлення роботи згідно з вимогами. Написання вступу, висновків та підготовка автореферату. <i>Апробація та висновок.</i> Публічна презентація наукових результатів дисертації на засіданні кафедри (попередній захист) та отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів. <i>Захист дисертації.</i> Підготовка наукової доповіді та проходження захисту дисертації на засіданні Спеціалізованої вченої ради.</p>	<p>Звітування про хід виконання індивідуального плану здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти двічі на рік (семестровий контроль). Надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Захист дисертації.</p>
----------------------	--	--

5. Форма атестації здобувачів вищої освіти

<p>Форми атестації здобувачів вищої освіти</p>	<p>Атестація здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» проводиться на основі комплексного аналізу успішності навчання, оцінювання якості оволодіння загальнонауковими та спеціалізованими компетентностями, а також оцінки рівня вирішення здобувачами вищої освіти складних наукових задач у сфері публічного управління.</p> <p>Атестація здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дисертації у Спеціалізованій вченій раді та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації «Доктор філософії з публічного управління та адміністрування».</p>
<p>Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії</p>	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим науковим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної науково-практичної проблеми в сфері публічного управління та адміністрування або на її межі з іншими спеціальностями (наприклад, правом, економікою, соціологією, політологією). Дослідження має передбачати глибоке переосмислення наявних теоретичних концепцій та/або створення нових цілісних знань, механізмів, моделей чи технологій публічної політики та адміністрування.</p> <p>Дисертація повинна містити нові науково обгрунтовані результати проведених здобувачем вищої освіти досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для розвитку галузі публічного управління та адміністрування та/або суміжних галузей.</p> <p>Дисертація подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису.</p> <p>Дисертація повинна бути оформлена у відповідності до вимог, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами), та не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації чи фабрикації. Обсяг основного тексту дисертації (без списку літератури та додатків) повинен становити 4,5-7 авторських аркушів.</p> <p>Дисертація має бути розміщена на офіційному сайті ДУЕТ з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації)</p>	<p>Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії визначаються Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Кабінетом Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. (зі змінами), та відповідними нормативними документами Міністерства освіти і науки України.</p> <p>Публічний захист має продемонструвати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – особистий внесок здобувача у розв'язання наукової проблеми; – здатність здобувача аргументовано та публічно відстоювати основні положення, наукову новизну та практичну значущість результатів дисертації; – вільне володіння здобувачем методологічним апаратом, теоретичними основами та практичним інструментарієм публічного управління та адміністрування.

**6. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-наукової програми**

Код освітньої компоненти	ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	ЗК05	ЗК06	ЗК07	СК01	СК02	СК03	СК04	СК05	СК06	СК07	СК08	СК09	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
Обов'язкові компоненти																					
<i>1.1 Цикл освітніх компонентів з оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями</i>																					
OK1	+	+	+			+		+	+				+	+							
OK2	+														+						
<i>1.2 Цикл освітніх компонентів із набуття універсальних навичок дослідника та викладача</i>																					
OK3		+							+												
OK4					+							+							+		
<i>1.3 Цикл освітніх компонентів із оволодіння глибокими знаннями зі спеціальності</i>																					
OK5		+				+										+				+	
OK6							+				+										
OK7				+							+										
OK8				+														+			
OK9	+		+								+				+						
<i>1.4 Цикл освітніх компонентів зі здобуття мовних компетентностей</i>																					
OK10				+	+						+	+									
<i>1.5 Цикл практичної підготовки</i>																					
OK11						+															+

7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Код освітньої компоненти	ПР01	ПР02	ПР03	ПР04	ПР05	ПР06	ПР07	ПР08	ПР09	ПР10	ПР11	ПР12	ПР13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18	ПР19	ПР20	ПР21	ПР22	ПР23	ПР24	ПР25	ПР26	ПР27		
Обов'язкові компоненти																													
<i>1.1 Цикл освітніх компонентів з оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями</i>																													
OK1	+	+					+		+	+														+				+	
OK2											+	+																	
<i>1.2 Цикл освітніх компонентів із набуття універсальних навичок дослідника та викладача</i>																													
OK3		+																											
OK4						+															+	+	+						
<i>1.3 Цикл освітніх компонентів із оволодіння глибинними знаннями зі спеціальності</i>																													
OK5													+	+											+	+			
OK6								+																			+		
OK7				+	+																								
OK8																			+	+									
OK9			+								+	+								+									
<i>1.4 Цикл освітніх компонентів зі здобуття мовних компетентностей</i>																													
OK10				+	+	+															+								
<i>1.5 Цикл практичної підготовки</i>																													
OK11								+																			+		

8. Пояснювальна записка

Обов'язковими складниками пояснювальної записки є матриця відповідності (табл. 1)

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей / результатів навчання
дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	Уміння			Комунікація		Автономія та відповідальність	
		УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.	УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою спільнотою, суспільством у цілому	К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності	АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності								
ЗК1	ЗН1	УМ1	УМ2	УМ3	К1	К2	АВ1	АВ2
ЗК2	ЗН1	УМ1	УМ2	УМ3	К1		АВ1	АВ2
ЗК3	ЗН1	УМ1	УМ2		К1		АВ1	АВ2
ЗК4					К1	К2		
ЗК5					К1		АВ1	
ЗК6	ЗН1	УМ1		УМ3			АВ1	АВ2
ЗК7		УМ1					АВ1	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності								
СК1	ЗН1	УМ1	УМ2	УМ3	К1		АВ1	АВ2
СК2	ЗН1	УМ1	УМ2	УМ3			АВ1	
СК3	ЗН1	УМ1	УМ2	УМ3	К1		АВ1	
СК4		УМ1			К1	К2		
СК5	ЗН1	УМ1		УМ3	К1	К2	АВ1	
СК6	ЗН1	УМ1		УМ3				
СК7	ЗН1	УМ1		УМ3				
СК8	ЗН1						АВ1	
СК9	ЗН1	УМ1		УМ3				
СК10	ЗН1	УМ1	УМ2					
СК11		УМ1						
СК12		УМ1			К1	К2		
СК13	ЗН1	УМ1						
СК14		УМ1					АВ1	АВ2
Додатково для освітньо-наукових програм								
СК15*								
СК16*								
СК17*								

Гарант освітньої-наукової програми д.держ.упр., професор

Олена ПОСТУПНА

Члени проектної групи:

д.держ.упр., професор

Ганна КОВАЛЬ

к.держ.упр., доцент

Валентин ОРЛОВ